

DOBROGEA ADICĂ OLTENIA

Dr. MIHAI ZAMFIR

Dobrogea este din punct de vedere geologic cel mai vechi pământ al patriei noastre. Din punct de vedere istoric însă Dobrogea este una dintre cele mai interesante provincii ale țării noastre, fiind poate marca cea mai deplină a miracolului pe care îl reprezintă poporul nostru așa cum remarca marele istoric Gheorghe Brătianu. Deși trecută prin mâinile mai multor cotropitori și scenă a unor violențe mari, Dobrogea nu și-a pierdut nici un moment caracterul getic și mai apoi românesc. Alogenii chiar când au fost mai numeroși au fost locuitorii dar nu fiii acestui pământ căci mama Gheea pe noi ne-a făcut iar nu pe ei. În lunga și zbuciumata istorie a acestui pământ daco-getic ce lega în mod ferm lumea getică și marea sa, Marea Neagră, au existat multe episoade prin care Dobrogea s-a dovedit parte inextricabilă a patriei originare a daco-geților.

Numind-o Sciția Minor, Moesia Minor sau Geția Minor, noi folosim convenții de exprimare dar nici un moment nu uităm că vorbim despre țara noastră. Iată de ce istoria Dobrogei este atât de importantă pentru noi. Unul dintre cele mai interesante momente din Dobrogei noastre este acela al existenței pe teritoriul ei a unui regat cunoscut în istorie sub numele latinizat de Țara Alutia, de fapt, corect Terra Alutia. De aici însă până la a admite că în epocă locuitorii geți ai acestei țări îi spuneau Țara Alutia este o cale lungă pe care numai ignoranța, o imaginație plină de arbitrar sau o mare lipsă de dragoste de adevăr ne poate face să o străbatem. Cel mai probabil este că băștinașii își numeau țara nu Aluta sau Alutania ci Țara Oltului sau Oltenia.

Ne refuzăm tentația presupunerii că ar fi putut-o numi Oltia pentru a nu alimenta excesele de imaginație ale unora tentați de apropieri omofone cu Olbia. Abuzul de etimologii problematice este departe de a face cuiva un serviciu real, cel mult detractorilor dacologiei. Să încercăm să detaliem această situație făcând

cuvintele clarificări, atât cât putem înțelege noi acest fenomen. Într-un articol intitulat „Ponti Aluti sau Țara Alutia, între fantezii medievale sau realități istorice?”, publicat în „Dacia magazin” nr. 76/2012 dl. Constantin Arimin Olariu ia în discuție existența unei formațiuni statale dobrogene cu numele din titlul articolului.

Indiferent dacă titlul se vrea emfatic sau strict dubitativ, personal afirm și susțin existența unui asemenea stat. Domnia sa trece în revistă cele mai credibile două surse asupra acestui subiect făcând mai mult considerațiuni lingvistice la care noi nu subscriem în totalitate. Ceea ce reținem ca pozitiv din cele prezentate de către dl. Constantin Arimin Olariu este faptul că în Dobrogea a existat între secolele VIII și XIII un stat dacic Țara Alutia, indiferent dacă independent, inclus în altul mai mare, asociat altuia mai mare etc. Cum aceste date sunt consonante cu altele asupra cărora am atras atenția anterior, în cele ce urmează vom schița tabloul reconstituit de noi pe această bază conform „Cosmografiei Anonimului din Ravena”. scrisă în secolul VII.

După informații culese de un călător al cărui nume nu ni s-a păstrat, în Moesia Inferioară, actuala Dobroge, existau cetățile Sacidaba și Ponti Aluti, iar pământul pe care erau situate se numea Țara Alutia. În continuare dl. Constantin Arimin Olariu face un mic inventar lingvistic de dicționar continuând cu niște considerațiuni etimologice asupra cărora avem rezerve serioase. În ceea ce ne privește afirmăm că chiar dacă-n documentul citat țara se numea Alutia, fiind vorba despre o scriptură latină (fie ea și medievală), în realitate, adică așa cum pronunțau localnicii, avem a face cu o Țara Oltului sau Oltenia, așa cum în actuala Oltenie îndelung stăpânită de romani nimeni nu vorbește de Alutania, deși foarte mulți lingviști insistă până-n pânzele albe cu latinizarea. În acest sens două fapte cred că ar fi de natură să clarifice lucrurile .

Primul : în nord la Mlaștina , Meotidă (actuala Mare de Azov) a existat în timpul lui Dromichete regatul dandarilor condus de regele Oltacos (nu Alutacos), aliat al regelui Dromichete.

Al doilea : între anii 161-180 p.H. în timpul lui Marc Aureliu la Oltina trăiau mulți daci despre care se zice că erau romanizați. Așa de romanizați că chiar în acel

teritoriu bine stăpânit de romani termenul oficial Altina a murit chiar de la naștere, romanizații de atunci și urmașii lor de azi spunând tot Oltenia.

În ceea ce privește cetatea Ponti Aluti credem că pur și simplu ea însemna Marea Oltului, căci despre un pod care ar trece peste un râu Olt inexistent în Dobrogea nu prea cred că ar avea sens să vorbim. Așadar odată ce despre pod nu poate fi vorba, nu ne rămâne altceva de făcut decât să privim spre mare. Desigur apare și întrebarea de ce Marea Oltului ? Dar înainte de a răspunde unei astfel de întrebări poate că ar fi normal să ne întrebăm cum numeau dacii Marea Neagră, căci Pontul Euxin în mod evident nu-i spuneau. De ce i-ar fi spus Pontul Oltului sau Marea Oltului cred că putem înțelege dacă am ține cont de următoarele fapte. În extremitatea sudestică a actualei Mări Negre, pe teritoriul georgian al Adjariei curge și se varsă în mare un râu care are un afluent numit Olty și evident pe acest râu exista și o localitate cu același nume Olty. Mergând spre nord în lungul litoralului georgian ajungem în Abhazia unde încă în jurul anului 1700 exista localitatea Dandars. Mergând în același sens ajungem la Mare de Azov, unde în jurul anului 300 a. H, îl găsim pe aliatul regelui Dromichete, regele Oltacos al dandarilor.

Despre cazul Carolta/ Sarolta de la anul 950 p. H. ,am scris deja în alt loc și credem suficient pentru a ilustra caracterul general și profund dacic al termenului Olt. Despre Țara Făgărașului de asemeni am spus destul. Dar nu putem să nu fim de acord cu dl. Constantin Arimin Olariu când afirmă că la 1222, ce să-i faci ? chiar și latinizat Oltul era nomina odiosa la unguri, odată ce râului ei îi ziceau râul Valahic. Cât despre autohtonismul dacic al termenului Alutus aici despărțirea mea de dl. Constantin Arimin Olariu este totală și definitivă.

Din multe și temeinice motive refuz această idee. Acest Olt atât de dacic pe care niciodată dacii și mai apoi a românii nu l-au numit Alutus este o constantă a istoriei dacilor și mai apoi a românilor. Deci ipoteza Pontus Aluti /Marea Oltului nu este totuși una atât de riscantă. Cu alte cuvinte în sec.VI era cunoscută existența unei țări Alutia, adică Oltenia care nu era alta decât Dobrogea. Pe teritoriul ei era cetatea Ponti Aluti, adică Pontul Oltului, pe care îmi iau libertatea de a nu-l numi Pontul Euxin ci Marea Oltului.

Este foarte posibil ca aceste toponime dobrogene să fie consecința alunecării spre sud a regatului dandarilor-olteni din tendința naturală de centralizare a statelor dacice într-o structură unitară. Poate că procesul a fost accelerat de presiunea altor populații.

În fine, marea invazie mongolă din anul 1241 este momentul ultim în care mai aflăm despre existența acelei Țări Alutia, adică Oltenia, distrusă de către acești invadatori.

Despre acest ultim eveniment aflăm din cronică medicului persan Frazel-Ullah/Rașid scrisă în jurul anului 1302. Deci din secolul VII, poate chiar VI și până în secolul XIII, Dobrogea dacică s-a numit Țara Oltului sau Oltenia. Chiar și în prezent există încă lacul Oltina și localitatea Oltina pe malul acestui lac, după cum pe Brațul Borcea al Dunării există o altă localitate Oltina. Evident, în toate situațiile romanizarea a avut ca efect păstrarea formei tipic dacice derivată de la Olt.